BIJLAGE bij brief IENM/BSK-2013/231598

Verbeterpunten

De in het evaluatieonderzoek genoemde verbeterpunten richten zich op de leesbaarheid en werkbaarheid van het Activiteitenbesluit, de informatievoorziening, de verwerking van richtlijnen in de ministeriële regeling, de advisering door de Werkgroep gelijkwaardigheid en het kennisniveau van toezichthouders. Hierna ga ik op elk van deze verbeterpunten in.

Vergroten leesbaarheid en werkbaarheid
Uit het onderzoek komt naar voren dat het Activiteitenbesluit vanwege de groeiende omvang, de gelaagdheid in de normstelling en de structuur van het besluit, door gebruikers als moeilijk te doorgronden wordt ervaren. De combinatie van vergunningverlening en algemene regels is voor sommige gebruikers lastig hanteerbaar. De onderzoekers bevelen aan duidelijker te omschrijven welke delen van het Activiteitenbesluit van toepassing zijn op een IPPC-installatie (of een BRZO-installatie) binnen een bedrijf.
Ik ga bekijken hoe de structuur en de ontsluiting van het besluit en de regeling kunnen worden verbeterd en de combinatie van vergunning en algemene regels kan worden verduidelijkt. Deze kunnen wellicht zodanig worden aangepast, dat de voorschriften gemakkelijker en op een logischer manier zijn te vinden. Hierbij zal ik ook onderzoek doen naar de gelaagdheid van de normstelling.
Door een aantal respondenten is de vraag gesteld of er nog bedrijven zullen worden toegevoegd. Ik voorzie na de zogenaamde 4e tranche geen grote uitbreidingen meer van het Activiteitenbesluit met nieuwe branches. Ik verwacht het ontwerp-wijzigingsbesluit hiervoor medio 2014 aan de Eerste en Tweede Kamer te kunnen aanbieden.

Informatievoorziening
Er is veel gedaan om het Activiteitenbesluit, een omvangrijk besluit met milieubepalingen en voorschriften voor verschillende branches, goed ontsluitbaar te maken. De Activiteitenbesluit Internet Module (AIM), de InfoMil-website en de helpdesk van InfoMil vervullen hierbij een belangrijke rol. De AIM wordt door zowel het bedrijfsleven als het bevoegd gezag als een onmisbaar en goed bruikbaar hulpmiddel gezien om het Activiteitenbesluit te ontsluiten. Bij het invullen van de AIM spelen bij zowel bedrijven als overheden soms wel interpretatiekwesties. Ook wordt gesignaleerd dat de uitdraai van maatregelen- en voorschriftenpakketten vaak te omvangrijk is en onvoldoende toegesneden op de concrete situatie van een bedrijf. Ik ga bekijken of er op dit punt verbeteringen aan de AIM mogelijk zijn, waarbij ik ook zal anticiperen op de digitalisering in het kader van de Omgevingswet.
Brancheverenigingen geven aan dat zij, naast het informatiepunt ‘Antwoord voor bedrijven’, ook de InfoMil helpdesk als vraagbaak willen kunnen benutten. Ik zal onderzoeken in hoeverre aan de behoefte van de brancheverenigingen op korte termijn tegemoet kan worden gekomen. Er wordt momenteel een verkenning uitgevoerd naar de implementatie van de Omgevingswet en de organisatorische en financiële consequenties van ondersteunende maatregelen bij de implementatie. Hierbij wordt ook gekeken naar de informatievoorziening voor het bedrijfsleven.

Verwerking richtlijnen in de ministeriële regeling.
In het onderzoek is gemeld dat de ministeriële regeling achter loopt op bijgestelde BBT-documenten (best beschikbare technieken) en naar de mening van de gebruikers onvoldoende snel wordt aangepast, waardoor bedrijven aan oude richtlijnen moeten voldoen. De onderzoekers bevelen aan de ministeriële regeling sneller aan te passen, aansluitend op de actualisatie van BBT-documenten. Inmiddels is een wijziging van de Activiteitenregeling met betrekking tot dit punt op 1 december 2013 in werking getreden. Bij komende wijzigingen van BBT-documenten zal ik de ministeriële regeling zo snel mogelijk aanpassen. Hierbij moet rekening worden gehouden met een proceduretijd van minimaal een half jaar in verband met de EU-notificatie en de terinzagelegging.

Verbetering advisering Werkgroep beoordeling gelijkwaardigheid
Uit het onderzoek blijkt dat van het instrument gelijkwaardigheid weinig gebruik wordt gemaakt. Ook worden bij de Werkgroep beoordeling gelijkwaardigheid weinig verzoeken ingediend voor advies over gelijkwaardige maatregelen. In de gevallen waarin dit wel gebeurt, geven gebruikers aan dat het proces met de werkgroep 'stroperig' verloopt. De onderzoekers bevelen aan de wijze van advisering door de Werkgroep beoordeling gelijkwaardigheid tegen het licht te houden. Ik zal bevorderen dat er meer bekendheid wordt gegeven aan het doel en de gebruiksvoorwaarden van de werkgroep. Onderdeel hiervan is dat het bevoegd gezag eerst zelf beoordeelt of de voorgestelde maatregel gelijkwaardig is, voordat het een verzoek om advies indient bij de werkgroep. De website van InfoMil zal op dit punt worden aangepast, zodat duidelijker is wanneer gebruik kan worden gemaakt van de werkgroep. In het kader van de Omgevingswet zal opnieuw bekeken worden hoe de advisering over gelijkwaardigheid kan worden vormgegeven.

Kennisniveau toezichthouders
Uit het onderzoek komen signalen dat het kennisniveau van toezichthouders en wellicht ook vergunningverleners nog niet voldoende is. Met name provincies en waterschappen hebben moeite met het toezicht op de naleving in het kader van het Activiteitenbesluit. Dit komt mogelijk door de relatief korte periode dat zij als bevoegd gezag met het Activiteitenbesluit werken. Ook wordt genoemd dat door de vele wijzigingen van het Activiteitenbesluit het lastig is die 'bij te benen'.
Bij de invoering van het Activiteitenbesluit en bij latere wijzigingen van het besluit heeft het rijk het landelijke traject 'Train de trainer' ontwikkeld en heeft InfoMil informatiebijeenkomsten gehouden voor het bevoegd gezag. Daarnaast worden regelmatig netwerkbijeenkomsten en Schakeldagen voor gemeenten, provincies en waterschappen georganiseerd. Hoewel van deze informatievoorziening veel gebruik wordt gemaakt, is het kennisniveau hiermee blijkens het onderzoek nog niet voldoende.
De onderzoekers bevelen het bevoegd gezag aan gebruik te maken van de positieve ervaringen met het landelijke traject 'Train de trainer' om bij grote wijzigingen in het Activiteitenbesluit en ten aanzien van bepaalde onderwerpen, bijvoorbeeld de zorgplicht, te borgen dat de toezichthouders over voldoende kennis van de toepassing van het Activiteitenbesluit beschikken.
Van het traject 'Train de trainer' is door de gemeenten veel gebruik gemaakt. Bij het toevoegen van activiteiten waarvoor de provincie bevoegd gezag is, heb ik ook hen een soortgelijk programma aangeboden. Een aantal provincies heeft ervoor gekozen hier geen gebruik van te maken.
De vorming van de regionale uitvoeringsdiensten (RUD's of Omgevingsdiensten)

zal een belangrijke bijdrage leveren aan het verhogen van het kennisniveau, door bundeling van expertise en professionalisering. In het kader van die professionalisering worden kwaliteitseisen gesteld aan de uitvoering van vergunningverlening, toezicht en handhaving. Ook worden eisen gesteld aan deskundigheid en beschikbaarheid van personeel. De wettelijke borging van de kwaliteitseisen vindt plaats in het wetsvoorstel VTH dat binnenkort aan de Tweede Kamer wordt aangeboden.